

Aynı akaryakıt istasyonunda faaliyette bulunan market işletmecisinin tahsilata aracılık sözleşmesine istinaden tek POS cihazı ile tahsilat yapıp yapamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN
Özelge no	11395140-105[VUK-1-20477]-787997
Tarih	03.09.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20477]-787997

03.09.2018

Konu : Aynı akaryakıt istasyonunda faaliyette bulunan market işletmecisinin tahsilata aracılık sözleşmesine istinaden tek POS cihazı ile tahsilat yapıp yapamayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda ; akaryakıt istasyonunda market işletmeciliği yaptığınız, akaryakıt istasyonu işletmeciliği ile market işletmeciliğinin ayrı vergi mükellefleri tarafından yürütülmekte olduğu, müşterilerinizin hem market hem akaryakıt alışverişlerine ilişkin ödemelerinin tek POS cihazından çekilmesini talep ettikleri belirtilerek, akaryakıt işletmesi ile tahsilata aracılık sözleşmesi yapılması ve işletme faaliyet konusuna bu hususun eklenmesi suretiyle akaryakıt tahsilatlarının işletmenize ait POS cihazı ile yapılıp yapılamayacağı hakkında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere ; Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla ilgili 58 Seri No'lu Genel Tebliğin 1. bölümünde ;

" a) Taşıtlara akaryakıt satışının yapıldığı pompalar, özellikleri 3100 sayılı Kanun ve Tebliğlerle belirlenen ve Bakanlığımızca onaylanan bir veya daha fazla ödeme kaydedici cihaza bağlanmış olacaktır. Pompalar, kasiyer veya pompacı olmaksızın bilfiil müşteri tarafından da (kredi kartlı vb.) kullanılabilen ödeme kaydedici cihazlara da bağlanabilecektir. Pompaların bağlı olduğu ödeme kaydedici cihazlar, pompanın içerisine, hemen yanına veya yakınındaki bir büroya yerleştirilebilecektir.

b) Pompalar akaryakıt verilen taşıtın plaka numarası girildikten sonra çalışacak şekilde düzenlenmiş olacaktır. Diğer bir ifade ile taşıtın plaka numarası girilmediği takdirde pompadan akaryakıt akmayacaktır. Şu kadar ki, taşıtlara yapılmayan (bidonla, varille vb.) her türlü akaryakıt satışında pompalara plaka numarası yerine müşterinin adı soyadı veya ünvanı bilgileri girilecektir.

c) Yapılan akaryakıt satışlarıyla ilgili bilgiler ödeme kaydedici cihaz hafızasına otomatik olarak kaydedilecektir. Hafızaya kaydedilen bilgiler, akaryakıt verme işleminin sonunda ödeme kaydedici cihazdan yine otomatik olarak çıkacak fişler ile belgelendirilecektir. Bu fişler 3100 sayılı Kanunla ilgili 7 Seri No.lu Genel Tebliğin(3) "B" bölümünde sayılan bilgilere (akaryakıtın cinsi, miktarı, tutarı vb.) ilaveten, akaryakıt verilen taşıtın plaka numarasını da ihtiva edecektir. Plaka numarası, fiş üzerinde "tarih, fiş no ve saat" ibarelerinin altında, tek satır halinde, büyük harflerle (kalın yazımlı) veya değişik renklerde gösterilecek, plaka numarasının unsurları olan İl trafik kod numarası, harf grubu ve numara grubu birbirinden ayırdedilmiş bir şekilde yazılacaktır (Örneğin; 06 LCV 01 gibi).

d) Mükelleflerin ticari, zirai ve mesleki faaliyetleriyle ilgili olarak satın aldıkları akaryakıt bedeli karşılığında, yukarıda belirtildiği şekilde düzenlenecek ödeme kaydedici cihaz fişlerinin, gider belgesi olarak kabul edilmesi, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257' nci maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak uygun görülmüştür. Ancak, fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşan satışlarda, fatura düzenlenmesi gerekmektedir." denilmektedir.

68 Seri No'lu Ödeme Kaydedici Cihaz Genel Tebliğinin " 1- Akaryakıt Pompalarına Bağlı Ödeme Kaydedici Cihazlar Kullanılarak Verilen Fişlerin Fatura Yerine Geçen Belge Olarak Kabul Edilmesi" başlıklı bölümünde ;

"....

Anılan hükümlerle Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak, akaryakıt pompalarının bağlı olduğu ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle otomatik olarak düzenlenen fişlerin, fatura düzenleme tutarının (2006 yılı için 520,00 YTL) altında veya üstünde olsa dahi "fatura yerine geçen belge" olarak

kabul edilmesi ve bu şekilde belgelenen satışlar dolayısıyla nihai tüketiciler veya vergi mükelleflerince yapılan fatura düzenleme taleplerinin dikkate alınmaması uygun görülmüştür." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Diğer taraftan, 426 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 4/h bölümünde;

"h) (466 sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile eklenen bent) Akaryakıt pompalarına bağlanan ödeme kaydedici cihazları kullanmak zorunda olan mükelleflerin Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları kullanma mecburiyeti, Gelir İdaresi Başkanlığınca konuya ilişkin hazırlanacak teknik kılavuz ve mesajlaşma protokolü dokümanlarının hazırlanarak ilan edilmesi ve zorunluluk başlangıç tarihlerinin Bakanlıkça belirlenmesini müteakip belirtilen tarihlerden itibaren başlayacaktır." açıklaması yapılmıştır.

Buna göre, akaryakıt istasyonlarında özel nitelikli ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak zorunda olduğundan, bu cihazların teknik, fonksiyonel ve kullanım esaslarının belirleneceği teknik kılavuz yayımlanıncaya kadar, pompalardan yapılan satışlarda yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılması söz konusu olmayacaktır. Akaryakıt satışlarının mevcut uygulamaya göre pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkan fişlerle belgelendirilmesine devam edilecektir.

Ayrıca mali bilgileri içeren yeni nesil ÖKC fişleri ile bankacılık işlemine dair bilgileri içeren banka POS harcama belgesi bilgilerinin birleştirilmesine yönelik 03/04/2014 tarih ve 28961 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 435 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Uygulamaya Geçiş Süresi" başlıklı 1.1. bölümünde 451 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılan değişiklikle; Basit/bilgisayar bağlantılı yeni nesil ÖKC kullanan mükelleflerin, işletmelerindeki harici banka POS cihazlarını 1/1/2016 tarihine kadar yetkili ÖKC firmaları aracılığıyla yeni nesil ÖKC'lere (Gelir İdaresi Başkanlığı Mesajlaşma Protokollerine uygun olarak) bağlatmalarının zorunlu olduğu, bu tarihten sonra yeni nesil ÖKC'den bağımsız banka POS cihazlarını kullanmalarının mümkün bulunmadığı açıklanmıştır.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların, kullanımı, teknik ve fonksiyonel özellikleri, çevre birimlerine bağlanması, iletişimi vb. hususlar ise konuya dair teknik dokümanlarda açıklanmakta olup "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanının "2.3. Kapsam" başlıklı bölümünde aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir ;

" ÖKC'ler ile ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler uyarınca, tüm mali işlemler ÖKC tarafından kayıt altına alınacak ve işlemler ÖKC'de başlayıp ÖKC'de sonlanacaktır.

EFT-POS özelliği olan ÖKC'lere ayrıca EFT-POS cihazları bağlanamayacaktır. EFT-POS özelliği olmayan ÖKC'lere ise sadece bir adet EFT-POS cihazı veya bir adet Akıllı PinPad cihazı bağlanabilecektir.

EFT-POS özelliği olmayan ÖKC'ler ile uyumlandırılacak olan harici EFT-POS veya Akıllı PinPad cihazları için onaylar Tübitak tarafından yapılan bütünleşik testler ile verilecektir. Bütünleşik olarak onay almamış EFT-

POS veya Akıllı PinPad cihazları ÖKC ile bir arada uyumlandırılarak kullanılamayacaktır.

EFT-POS özellikli veya EFT-POS veya Akıllı PinPad ile Tübitak onayı ile uyumlandırılarak çalışan tüm ÖKC'lerde Perakende Satış Fişi ile Müşteri banka slipi mükerrer sahaları kaldırılmış olup, MF logosu sonda ve bütünleşik olacak şekilde ÖKC'den birleştirilmiş belge olarak basılacaktır.

Bütünleşik veya uyumlandırılmış olan tüm ÖKC'lerde satış ve ödeme bilgisi ÖKC TSM Merkezi üzerinden GMP kurallarına göre GİB BS veya Üye İşyeri Anlaşması Yapan Kuruluşlara aktarılacaktır."

Ayrıca 'Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz'un 3 numaralı 'Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişi Düzenlenmesi Gereken Durumlar' başlıklı bölümünde ;

"Mükellefler YN ÖKC kullanmak suretiyle gerçekleştirilen;

- a) Fatura ile belgelendirilen satışlarında,*
- b) Yemek fişi/yemek kartı karşılığı verdikleri mal satışı ve hizmet ifalarında,*
- c) Mal teslimi veya hizmetin ifasından önce ön tahsilat (avans) mahiyetinde aldıkları tutarların belgelendirilmesinde,*
- ç) Otopark giriş işlemlerinde,*
- d) Fatura tahsilatı ve cari hesap tahsilatı işlemlerinde,*
- e) Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından belirlenecek benzeri diğer işlemlerde, YN ÖKC'den bilgi fişi düzenleyerek müşterilerine vereceklerdir.*

EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan otopark giriş işlemlerinde ödemenin yöntemi ve belgenin türüne bağlı kalınsızın her hal ve şartta "BİLGİ FİŞİ" düzenlenecektir." denilmektedir.

Aynı teknik kılavuzun 9.1. numaralı 'Faturalı Satışlara İlişkin Olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Düzenlenecek Bilgi Fişleri' başlıklı bölümünde "YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen satışların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 232. Maddesinde fatura düzenlenmesi mecburiyeti bulunan vergi mükelleflerine yapılmış olması veya müşterinin nihai tüketici olmakla beraber fatura istemesi ya da satış tutarının fatura düzenleme haddini aşması halinde; satıcının müşteriye fatura vermesi zorunludur.

Bu şekilde düzenlenen/düzenlenecek faturalara istinaden YN ÖKC'den aşağıdaki örneklere ve açıklamalara uygun Bilgi Fişleri düzenlenecektir. Fatura (e-Fatura ve e-Arşiv faturasının kağıt çıktısı dahil), sevk irsaliyesi veya irsaliyeli faturanın, satış anında düzenlenerek müşteriye verilmesi ve tahsilatın

banka veya kredi kartı ile yapılmamış olması halinde YN ÖKC'de oluşturularak EKÜ'de kayıt altına alınması zorunluluğu bulunan bilgi fişinin ayrıca kağıt çıktısının alınması ve müşteriye verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Faturalı satışlara ait Bilgi Fişlerinin irsaliye yerine geçmeyecek olması halinde bilgi fişlerinin üzerinde satılan mal veya hizmetin cinslerinin detaylı olarak gösterilme zorunluluğu olmayıp, KDV oranları esas alınarak gruplandırılmak suretiyle de gösterilmesi mümkündür. Düzenlenecek faturalarda ise 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 230/4 maddesi gereğince; satışı yapılan mal veya hizmetin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı bilgilerinin ayrı ayrı gösterilmesi gerektiği tabiidir." denilmektedir.

Buna göre ; pompalara bağlı ÖKC' ler haricinde YN ÖKC kullanan akaryakıt istasyonu işletmesinin, akaryakıt satışı sonucu bedelin kredi kartıyla ödenmesi halinde kendisine ait YN ÖKC' den bilgi fişi düzenlemesi zorunlu olup "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz" daki 1 numaralı örneğe göre düzenlenecek bilgi fişinin Fatura Numarası alanına pompa ÖKC fiş numarasının, Vergi Kimlik Numarası alanına ise araç plaka numarasının yazılması gerekmektedir.

Bu nedenlerle ; iki ayrı mükellefin satış ve tahsilatlarının ayrı ayrı takip edilip belgelendirilmesi, satış ile tahsilatın birbiriyle uyumlu olması zorunluluğu ve bir işletmeye ait satışın başka bir işletmeye ait tahsilat makbuzu vb. ile belgelendirilmesinin vergi mevzuatı açısından uygun olmaması gibi sebeplerden dolayı akaryakıt satış bedellerinin tahsilata aracılık sözleşmesi kapsamında market işletmesine ait POS cihazlarıyla tahsil edilmesi mümkün bulunmamakta olup, akaryakıt satışlarının mevcut uygulamaya göre akaryakıt pompalarına bağlı ÖKC' lerden otomatik olarak çıkan fişlerle belgelendirilmesine devam edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.